

Unikt forskningsprojekt kring rösters åldrande!

Kan en sångröst hålla hela livet? En del röster tappar i kvalitet redan i 50-årsåldern medan andra låter utmärkt långt upp i åldrarna. Ingen vet egentligen varför det är så och det finns inga vetenskapliga underlag. Nu startar ett unikt forskningsprojekt med fackförbundet Symf och GöteborgsOperan som initiativtagare tillsammans med Malmö Opera och Kungliga Operan samt forskare vid Lunds universitet som leder projektet. Vilka är de faktorer som belastar professionella operasångares röster negativt och hur kan man förebygga slitage så att röster håller yrkeslivet ut? Det är några av de frågor som forskarna vill ha svar på.

2014 beslutade regeringen att höja pensionsåldern för sångare, från 52 till 65 år. Att förlora möjligheten till tidigare pensionering ställer nya krav på arbetsmiljö och kunskap om rösters åldrande och har kommit att bli en utmaning för både arbetsgivare, anställda och fackförbund.

– Det är viktigt att skapa förutsättningar för ett hållbart yrkesliv. Brist på kunskap och forskning om hur man kan förebygga och rehabilitera åldersrelaterade förändringar i rösten och hur vi ska kunna skapa förutsättningar för ett hållbart yrkesliv har inneburit att sångare idag ofrivilligt behövt lämna branschen, säger Anna-Karin Simlund, Symfs vice förbundsordförande.

Arbetsmiljölagen ställer krav på att man ska förebygga ohälsa och diskrimineringslagen ställer dessutom krav på aktiva åtgärder inom arbetsmiljöområdet för att kunna motverka åldersdiskriminering.

– För oss arbetsgivare är det oerhört glädjande att vi får till stånd seriös forskning kring hållbar rösthälsa och röstkvalitet. Vi vill tillsammans med våra sångare skapa bästa förutsättningar för att våra anställda ska kunna leverera musik på högsta nivå och det här forskningsprojektet kan förhoppningsvis ge oss verktyg som bidrar till att våra sångare får ett långt och hållbart yrkesliv, säger Lena Vedin Almung, administrativ chef för opera/drama på Göteborgsoperan.

Forskningsprojektet leds från Lunds universitet med stöd av Ljudmiljöcentrum vid Lunds universitet. Forskningsledare är Pontus Wiegert.

– Forskningsprojektet förväntas vara av direkt nytta för operasångare och deras arbetsgivare. I ett bredare perspektiv hoppas vi att projektet kan bidra med viktig kunskap även för andra röstberoende yrkesgrupper som skådespelare, musikalartister och inte minst lärare. En tredjedel av den totala arbetskraften i Sverige har ett yrke där rösten är det främsta redskapet och en god röstlig arbetsmiljö kan vara avgörande för fortsatt yrkesverksamhet fram till pensionen, säger Pontus Wiegert, röstläkare och doktorand vid institutionen för kliniska vetenskaper på Lunds universitet.

Förhoppningen är att forskningsprojektet ska bidra med banbrytande kunskap för hela scenkonstbranschen och medföra förbättrade möjligheter till ett gott förlängt yrkesliv för alla som använder rösten som sitt yrkesredskap.

Mer info:

Anna-Karin Simlund, vice förbundsordförande Symf 076-871 42 36

Pressfrågor Göteborgsoperan: press@opera.se, 031-10 80 35

Pontus Wiegert, ST-läkare i foniatri vid Helsingborgs lasarett samt doktorand vid institutionen för kliniska vetenskaper i Lund, Lunds Universitet. epost: pontus.wiegert@med.lu.se 0701-528185